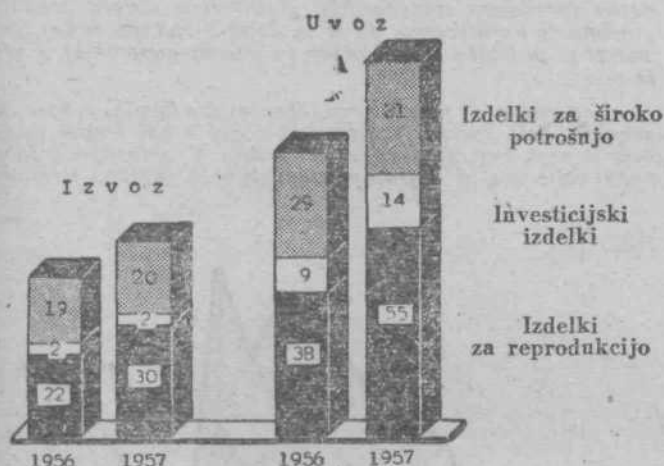

ZUNANJA TRGOVINA V PRVEM POLLETJU

V prvem letošnjem polletju smo realizirali izvoz v vrednosti 52 in uvoz v vrednosti 100 milijard din. Izvoz je za približno 8,5 milijarde din večji kakor izvoz v prvih šestih mesecih lanskega leta, uvoz pa za skoraj 25 milijard. Lahko rečemo, da se je izvoz gibal v mejah, ki smo jih pričakovali, medtem ko je uvoz presegel pričakovanja.

Polizdelki, predvsem za proizvodno potrošnjo (barvane kovine, jeklo, gradbeni les itd.), so s 15,8 milijarde din na prvem mestu pri izvozu. Na drugo mesto pridejo po pomenu z 11,3 milijarde din surovine, medtem ko je izvoz raznih živilskih izdelkov, med katerimi je največ izdelkov živalno-reje (živa živalna, meso in mesni izdelki, mlečni izdelki, jajca itd.) z 10,7 milijarde na tretjem mestu. Pomembno mesto v izvozu imajo tudi tobak in tobaki izdelki, pijače, nadalje razni kemični izdelki. Strojov, opreme, prevoznih sredstev in raznega instalacijskega materiala smo izvozili za 2,7 milijarde din, raznega blaga za široko potrošnjo (pohištvo, tekstil, obutev itd.) pa za 2,4 milijarde din.

Struktura izvoza in uvoza v razdobju januar - junij I. 1956 in 1957 (v milijardah dinarjev)

Izvoz je bil v prvem polletju usmerjen v več kakor 70 držav na vseh petih celinah. Evropa je še naprej najpomembnejše izvozna področje, ker je šlo 76,2% vsega izvoza ali za 39,6 milijarde din blaga v evropske države. Na prvem mestu evropskih držav, ki so kupile naše blago, je v letošnjem prvem polletju Italija z nekaj nad 8 milijardami din. Sledijo ji Zahodna Nemčija s 6,8 milijarde, ZSSR s 5,3 in Velika Britanija s 3,2 milijarde din, nadalje Avstrija, Francija, Švica, Grčija, Poljska, Vzhodna Nemčija itd.

Na drugem mestu je izvoz v smeri Severne Amerike (predvsem v ZDA) s 5,6 milijarde din. Na azijske države odpade 7,4 odstotka skupnega izvoza ali 3,8 milijarde din, na afriške 4,6 odstotka ali 2,4 milijarde, medtem ko odpade drugo na države Južne Amerike in Oceanije.

V uvozu je na prvem mestu hrana z 28,3 milijarde din. Gre predvsem za uvoz žita, sladkorja in masti. V tem razdobju smo nadalje uvozili za 19 milijard din raznih strojev, opreme in prevoznih sredstev, surovin pa za skoraj 17 milijard. Precej visok je bil uvoz goriva in maziva (10 milijard) in raznih kemičnih izdelkov, od katerih odpade surovine in na umetna in naravna gnojila, farmacevtske surovine in zdravila. Uvozu surovin je treba dodati še uvoz raznih polizdelkov v znesku 14,5 milijarde din in tehničnih masčob, da bi spoznali vse napore, ki so usmerjeni v založitev proizvodnje s potrebnim materialom.

Drug uvoz odpade na razno industrijsko blago za široko potrošnjo kot na primer: 3650 šivalnih strojev, 14.100 radijskih aparatov, 12.850 električnih štedilnikov, 46,8 tone električnih grelcev, 26.800 raznih električnih aparatov za gospodinjstva (od sesalcev, pralnih strojev do električnih likalnikov), 1500 lahkih in srednjih avtomobilov, 7450 motornih koles, 15.300 koles, 12.000 fotografskih aparatov, 24.100 ur, 3200 hladilnikov itd.

V uvozu so na prvem mestu ZDA s 35,2 milijarde din, sledijo Zahodna Nemčija z 10,8 milijarde, ZSSR z 8,6 in Italija z 8,5 milijarde, Velika Britanija s 5,5, nato Avstrija, Češkoslovaška itd.

Skrb za zemljiški sklad splošnojudske imovine

Z raznimi ukrepi, kakor so bili agrarna reforma in konfiskacija ali odkup presežka obdelovalne zemlje nad zemljiškim maksimumom od kmetovalcev, je bil pri nas ustvarjen precej velik kmetijski zemljiški sklad splošnojudske imovine. Da bi zagotovili pravilno gospodarjenje s to imovino, je bil že leta 1953 uveljavljen pravilnik, ki je zadolžil ljudske odbore, da sestavijo točen pregled zemlje, ki pripada temu skladu. Z določbami zakona o pristojnosti ljudskih odborov občin in okrajev je bila dolžnost vodenja evidence dodeljena pristojnost občinskih ljudskih odborov.

Ce danes po štirih letih, od kar je bil uveljavljen zakon o kmetijskem zemljiškem skladu splošnojudske imovine in dodeljevanju te imovine kmetijskim organizacijam, pogledamo stanje evidence in kontrole kmetijskega zemljiškega sklada, bomo ugotovili, da v okrajih in občinah večine ljudskih republik te evidence niso izvedli, kakor bi bilo prav. Ni redke primer, da so bile v nekaterih ljudskih odborih zbirke listin in dokumentov, ki se nanašajo na to imovino, tudi uničene.

To dokazuje, da nekateri ljudski odbori niso posvetili potrebne pozornosti uvedbi evidence nad zemljiškim skladom splošnojudske imovine. Posledica je, da je danes v nekaterih okrajih in občinah evidentirane in pod nadzorstvom skupnosti komaj 50 do 60% te imovine. Nekateri odbori nimajo niti približne ocene o kmetijskem zemljišču, ki je družbena last, pa zato tudi nimajo evidence o njenem uporabljanju.

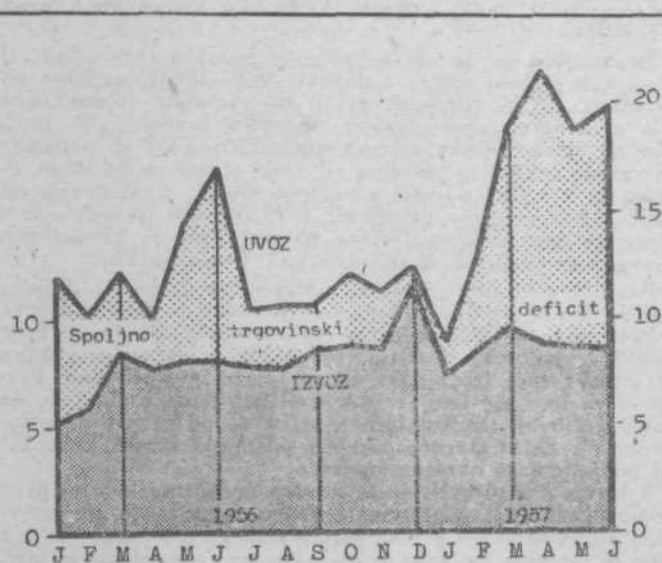
Te pomanjkljivosti ne smemo ocenjevati samo kot pomanjkljivost administracije, temveč je treba videti tudi gospodarsko škodo, ki tako nastaja predvsem občinam. V posameznih primerih so take izgube precej velike. Razen tega omogoča tako stanje razne nepravilnosti, nezakonitosti in zlorabe. Zaradi pomanjkanja evidence ali kontrole nad tem zemljiščem je še vedno veliko primerov, da kmetijsko zemljišče, ki bi moralo pripadati kmetijskemu zemljiškemu skladu, ni bilo prevzeto od bivših lastnikov in ga ti še vedno uporabljajo, včasih popolnoma brezplačno in ne plačajo niti davka.

So tudi pojavi, ko ljudski odbori celo kupijo zemljišča iz splošnojudske imovine od posameznih oseb, ki so si jih nepooblaščen in protipravno prilastile, ali da so taka zemljišča popolnoma zapuščena in zato tudi že več let niso bila obdelana. Na to se včasih navezujejo še druge nepravilnosti.

Vse to kaže, da imajo občinski ljudski odbori zelo resne naloge, ki jih je treba v interesu pravičnega upravljanja in kontrole kmetijskega zemljiškega sklada splošnojudske imovine nujno rešiti, da bi se izognili veliki materialni škodi in drugim za skupnost nezaželenim pojavom.

Za uspešno reševanje teh poslov je potrebno vzporedno posvetiti pozornost organiziranju in delu službe, v katere pristojnost spadajo ti posli v ljudskih odborih. Analiza teh napak po pristojnem svetu v odborih, bo pokazala številne slabosti, ki jih je nedvomno mogoče odpraviti, s čimer se lahko hkrati zagotovijo skupnosti tudi pomembni dohodki, ki ji od take imovine pripadajo.

M.Š.

Izvoz in uvoz v I. 1956 in 1957 (v milijardah dinarjev); belopikčasto polje označuje zunanjetrgovinski primanjkljaj